

# BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,  
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:  
Égész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre  
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.  
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

## A tudomány apró vértanui.

Nem azokról esik szó ez írásban, akik meghalnak azért, hogy az emberi tudás ügyét egy lépéssel előre vigyék. Nem a martirokról szólnak, akikre görbejük, villanos battréiak között, könyvtárukban, máglyán vagy börtönben sujtott le Prometeusz végzete, hanem azokról a csillogó szemű piros arcú kis legénykékről, kik szépen megmosdatva, illedelmesen megfésülve, új ruhában ott tolongtak a héten az iskolák előtt és várták, amíg különböző torturák után bejuthatnak a tudomány szentélyébe.

Ők a tudomány igazi, öntudatlan vértanui, mert reménykedve, bizakodva és a félelem szorongásai között is jókedvűen indulnak el azon az uton, amelynek a tudáshoz kellene vinni őket, de amelyen csak néhány kétesértékű ismeretet fognak megszerezni.

Ők az igazi vértanuk. Még azoknál is igazabbak, kik a tudomány csarnokában való bejutás, a tudás utján való haladás költségeit, vért izzadva előteremtik. O, mert drágán mérik azokat a közép ismereteket, — amikre a középiskola tanít. Beiratási díj, tandíj, könyv, fűzet, körző, ceruza, rajzlap, festék, mindez méregdrága.

A szegény tisztviselő, a kisiparos, a kiskereskedő, aki iskoláztatja fiát azon reményben, hogy az majd vagyonhoz és jobb, nyugodtabb életmódhoz juttatja, ilyenkor szeptember elsején jegyzi el magát örökre a nyomorúsággal.

Érdekes volna, ha lehetne statisztikát csinálni arról, hogy hány szegény embernek a nyomorúsága datálódik szeptember elsejétől.

Drága a tudomány és mégsem az az igazi vértanu, aki ezt a drága tudományt fia vagy leánya számára megveszi, hanem az a fiu és leány aki e tudományért áldozza fel ifju éveit.

Az oktatás, különösen a középiskolai oktatás rendje és anyaga változatlan minden változásban. A mindeneget átalakító idők szele elől védve van.

Pedig az újabb kor újabb áramlatának első követelése az volt, hogy más

és másképp tanítsanak az iskolában mint amit és ahogyan tanítanak.

De még mindig nem tudott a pedagógia megállapodni abban, hogy mivel pótolja a meglévőt.

A vezérelv az, hogy nyolc esztendő és a nyolc esztendőben tíz hónapig napi öt órát el kell tölteni a gimnáziumban és a reálskolában, amíg a diáknak kezébe nyomják a matura bizonyítványt. Ebben a nyolc évben pedig tanulni is kell valamit, dolgozni is kell, hogy a kevés fokát ne még a mostaninál is több eszkimó pusztítsa el.

Odakünn zug, morajlik az élet, az iskola szürke falai legtöbbször hermetice elzárják magukat, nehogy a komor folyosókra is becsapódják egy hangfoszlánya.

Mig künn tülekednek az emberek, hajszojják a kenyeret, addig az iskola — hangsúlyozzuk, sok kivétel van — egy egész más világot fest és egy leltunt világ életével foglalkozik.

A középiskolai oktatás bevallott célja, hogy általános műveltséget adjon. Pedig nem egészen ad, és az iskola maga nem is adhat. Csizmadia Sándor általánosabban művelt és sok ezerszer műveltebb, mint Szorgalmas Emil, aki minden leckét megtanult, aki a középiskola minden osztályát jelesrendűen elvégezte s ha valami esoda nem történik, ha »el nem romlik Pesten« biztosan a király gyűrűjével avatják fel a bölcsészettudományok doktorává. — Általános műveltséget is csak az élet adhat. A középiskolai studiumok pontos elvégzése után ez még máig sem nyerhető.

A tudomány vértanui azok a csillogó szemű, kipirult arcú ifju emberek, akik tudást remélnék, mikor édesapjuk a tudomány csarnokába való belépés drága beléptéidiját kiszurkolja értük.

Ők a tudomány igazi, öntudatlan vértanui, mert reménykedve, bizakodva és a félelem szorongásai között is jókedvűen indulnak el azon az uton, amelyen gyakran csak néhány kétesértékű ismeretet fognak megszerezni.

## Az iskolavonatot.

Igen sok olyan dologgal, amelyért évekig küzdünk, úgy vagyunk, hogy csak akkor látjuk meg káros voltát, amikor már megvan, s amikor már az eltörlése több fáradságba, küzdelembe kerülne a megváltozott viszonyok miatt, mint annakidején a létesítése.

Ilyen rosszul beváló terv az idén megkezdődött iskolavonatot. A környékbeli és vasut-hálózatunkban benn fekvő falvak lakói már évek óta lamentáltak ezért a vonatindulásért, amelynek rájuk nézve nagyfotosságúvá kellett volna fejlődnie, és főleg célszerűvé. Tehát anyagi haszonon kívül megfelelésséget is vártak azok a szülők, akik Baján iskoláztatják gyermekeiket, s ehelyett csakhamar be kell majd látniok, hogy a csekély anyagi haszon eltörlül a sokkalta nagyobb erkölcsi kárnál.

Ennél a kérdésnél leginkább Vaskut, Bácsbokod és Regőce lakói vannak érdekelve, mint akik leginkább rajta voltak az iskolavonatot életbeléptetésén, mivel legtöbbször Baján iskolába járó gyermekük van. A mostani vasuton való iskolába járás keletlenül következmenyeit a vaskuti tanulók érzik aránylag legkevésbé, náluk tudniillik még csak beválik úgy ahogy ez a vonatkozás. Reggel hét óráig beérnek, még csak nem is tulkorán kell indulniok, habár a hideg téli napokon eléggé kellemetlen lesz naponként kibotrkálniok az eléggé messze lévő vasuti állomásukra, és egy órákor már mehetnek vissza. Nem tudjuk ugyan megérteni, hogy a polgári iskolába járó gyerekek mit csinálnak 11 esetleg 12 órától 1-ig Baján lakás nélkül.

A bácsbokodiak és regőceiek, azt hisszük csakhamar tá fognak jönni maguktól is arra, hogy lehetetlen attól a gyermektől az iskolában föltétlenül szükséges naponta pihent ést és figyelni tudást kívánni, akinek már hajnalban négy órákor fel kell kelnie és fagyoskodnia a barátságatlan hideg kupékban egész Bajáig, nem szólván arról, hogy a vasuton nem mindig a legépületesebb társaságban lesz alkalma utaznia.

Bajára érnek tehát az agyonfázott fiuk hét órákor, és háromnegyed nyolcig kell még fagyoskodniok, míg beengedik őket az iskolába. Igaz, ezen lehetne ugyan úgy segíteni, hogy megnyitják ezeknek a vidéki tanulóknak már hétkor az iskolákat, de azt már nem lehet egy iskolától sem követelni, hogy délután három óráig szintén ott tartózkodhassanak a fiuk. Nincs tehát más hátra, minthogy ezt a két, illetőleg három órát megint elshálják az éhes gyerekek, vagy pedig valahol szobát béreljenek szüleik erre az időre. Ez természetesen megint akadályokba ütközik, mert nem igen lehet Baján 2—3órásra szobát kapni, azt a megoldást pedig, hogy több

szülő összefogva, egy kocsmában bérel szobát a tanulóknak — mint most tudunk is egy esetet — nemcsak, hogy nem szabad elfogadniok a tanítványok igazgatóinak, hanem e legerélyesebben meg kell tiltaniok a kocs-mákban való iyletén elkvártélyozást.

Három óráig tehát, mondjuk, úgy ahogy eltöltik éhesen, fagyosan a szegényebbek az időt, aztán még egy órai vonatozás után, holtra fáradtan hazáérnek. Így reggel 4—5 órától délután 4-ig kell koplalniok a kis diákoknak, a négyórai ebéd után aztán hajrá tanulni, hisz korán kell lefeküdniök, hogy jókor felkelhessenek. Kétségtelenül kizárt dolog, hogy az ilyen agyonfáradt agyu és testű gyermek eredményesen tanulhasson.

Ezért szólnak tehát főleg a vidéki szülőkhöz, hogy ha csak lehetséges, ne járassák gyerme-kuiket ilyen lehetetlenül iskolába, mert jobb, ha azelőtt látják be ennek a rendszernek cél-szerűtlenségét, mielőtt saját, illetőleg gyerme-kuik kárán kellene ezt tapasztalniok.

## HIREK.

### Halott madár az avaron.

Utolsó fejezete szimbolikus regényemnek, mely egy árva madárka szomorú életéről szól.

... És a hulló levelek csak temettek, csak temettek... A kicsi kis madár, sárgaszárnyu, bohó és édes, holtan fektűt az avaron. Két szárnyát összetéve szépen, lábacskáit össze-göröcsösitve, csőrét a szurlok közé furva, me-reven, pihegéstelenül nyulott el. A szellő ál-mosított, egyhangu dalolászal zenélt, a hajladózó ok olyan ijesztően recsegtet, hogy én, aki ott állottam, egész testemben idegesen meg-remegtem. Elkésett pilléket ringatóztak kéjesen a levegő hullámain, a fűben hogarak neszeltek, s hangyák nyüzsgő vonala kanyargott a gyalogut szürke porondján.

Én akkor nagyon megsajnáltam a kis ma-darat, mely lábamnál mozdulatlanzkodott, és o-lyas érzés fogott el, hogy meg kell csókolnom.

Elnyűtt életére gondoltam, mely szenvedé-ses volt, s nem régen még hevesen dobogott szívére, melyet most meghasadtan zár magába pi-hés mellecskéje. Messziről jött a mi vidé-künkre és mindig is idegen volt nálunk. Li-gettünk sejtelenesen, ősi bábeli vált szomorubbá azóta, hogy egy hajnalon a bodzabokrok csend-jét új ének verte föl, ismeretlen, csodás gyil-kos bánatoktól reszkető. Mintha tompa lilafé-nyű misztikum szövéddét volna akkor a naptámadatnak ezüstszálai közé és merőben unjak, tündériesnek látszott a park. A madárka minden hajnalon dalolt és aki hallotta, annak szerelmes, fájdalomtól szines emlékek íze fu-tott össze a szájában. Kierzett a dalából, hogy elvagyik innen messze, ahol kékebbek a hegyek, szagosabbak a rét füvei, árnyasabb a bokrok alja, szőkékbe a folyóvíz. Ma aztán valami na-gyon elszorithatta a szívét a kis ostobának, mert trillázó sikolyal egyszerre csak lefordult az ágról, még egyet vonaglott gyenge teste az avaron — aztán súlyos némaság s mire oda-futottam, a kis madárka, sárgaszárnyu és bohó, már enyhén pihent a hervadó gyepen.

Megvallom, sirtam utána. Ki tudja, milyen fájdalom repszethette meg szívét, milyen két-ségbeesés váltotta át felejtékeny halálra meg-mergezett életét? Ki tudja, ki tudja? ... Le-hajlaltam s szánakozón, kegyelettel vettem a kezembe a pehelykönnyű holtestet, de a kö-

vetkező pillanatban, mint kigyómarásra, ejtet-tem vissza a hidegre meredt madárkát, furiák üldözését éreztem és széddűlő fejjel, roggány-lábakkal rohantam a bokrok sűrűjébe, míg a hulló levelek halkán temettek, csak temettek...  
Turáni.

— **Esküvő.** Spitzer Gizella nagyatádi állami tanítónő, Spitzer Zoltán kir. pénzügyi fogal-mozó testvérhugát szeptember 17-én vezeti oltárhoz Steiner Béla dr. a nagyatádi izr. tem-lomban.

— **Halálozás.** Jorgovics Szvetozár ácsvál-lalkozó, törvényhatósági bizottsági tag, tegnap előtt meghalt. A derék polgár elhunytva városzerte mély részvétet keltett, mert Jorgovicsban a bajai iparosság egyik hasznos és iparkodó, munkás életű tagját gyászolja.

— **A bajaiak Keoskemétnek.** A keoske-méti károsultak javára Baja város polgárme-steréhez folytatolag a következők adományok érkeztek: dr. Bruck Aurél ur ivén: dr. Bruck Aurél 5 k. Bruck Samu 5 k. Schlisser Miksa 5 k., összesen 15 k. Bajai Péter ur ivén: Ba-jai Péter 5 k. Kereskedelmi Casino ivén: Wiesel Sándor 2 k. Kereskedelmi Casino 10 k., összesen 12 korona. Ezzel az összes gyűjtő-ívek beérkeztné a polgármesteri hivatalhoz: a gyűjtés összeredménye 723 korona 10 fillér, mely a mai napon posta útján Kecske-mét város polgármesterének megküldetett.

— **Műkedvelő előadás.** Az alig egy éve megalakult Katholikus Könyvtáregylet szeptem-ben hó 24-én este 8 órakor műkedvelő előadással és hangversennyel egybekapcsolt táncestélyt rendez saját könyvtára javára, az Ipartestület nagytermében, kiváló ügyességgel összeállított műsorral. Az első programszá-mot a képezdei ifjusági zenekar tölti ki az-után Gonczlik Kálmán dr. a Könyvtáregylet elnöke mond amolyan programbeszédet, amit a „Muzsa” című vigjáték előadása követ. Ebben a pompás kis vigjátékban Koller Imre drné, Peschke Irna, Csermák Ilona és Boró-cy Kálmán dr. játszanak. A másik vigjátékot megelőzőleg, szinte nagyszertű szünetet kitöltő számként a képezdei ifjusági vegyes kar tréfas dalokat ad elő, barátságos bekonferálásául Murger vigjátékának, a „Nyolcadik pont”-nak. Ez lesz egyuttal a kedélyesnek ígérkező mű-sor utolsó száma, amelyben Otványi Márta, Jeges Józsa, Major László és Lakner Sándor szerepelnek. A Könyvtáregylet mulatsága lesz ugyiltszik az első az idei szezonban, a legna-gyobb valószínűség szerint tehát nagyon jól fog sikerülni, főleg ha tekintetbe vesszük ezen az elsőségén kívül a kedves műsort és — ezt kellett volna voltaképpen először mondanunk — a szereplőket, akiket már javarészt jól és kedves emlékekkel ismerünk a műkedvelő elő-adásokról. Az estélyre a számozatlan ülőhe-lyek ára 2 korona, állóhely 1 korona.

— **Egy volt bajai színész sikere.** B. Ba-rothy József, aki egypár esztendővel ezelőtt a bajai színtársulat tagja volt, most Szegeden játszik. A fiatal színész a Testőr ben a kriti-kus szerepében mutatkozott be teljes sikerrel. Felleptérő így ír a Szeged és Vidéke: A kriti-kus szerepében új színészt láttunk, aki a kis szerepben igen finom, izléses és vonzó tudott lenni. Azt a kellemes benyomást, amelyet ez a színész tett, elhalgatni nem akarjuk. A Dél-magyarország ezt írja róla: Barothy olyan színésznek látszik aki a színpadra egy egy új és mindig más emberrel igyekszik kilepni. Na-gyon fogjuk szeretni, ha ez a véleményünk megerősödhetik róla.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A közigazgatási bizottság szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen a polgármester, a tiszti főorvos, a pénzügyigazgató és a királyi ügyész havi jelentésén kívül Vágó Rezső lemondását, a baja—melykuti műut vállalkozójának halasztás iránti kérvényét és a tb. alkapitányok inspekciós kérdésért tárgyalták.

— **Művészestély.** A Kőzponti kerthelyi-ségében élvezetes művés estélyben volt része a tegnapi közönségnek. Különösen Kovács Andor legjobb számai kötődtek le a figye-lmet, nagy sikere volt ezenkívül Csillag Szé-rána énekesnőnek és Ujvári Ferenc komikus-nak. A művészestélyt ma és holnap új mű-sorral megismétlik.

— **Tűz.** A Gludovác-utóda üzlet pinche-lyiségében tegnap tűz ütött ki, melyet a jó félorva mulva kiterkező tüzoltóság olyképpen fojtott el, hogy a pincelyukákat befalazták.

— **Védekezés a kolera ellen.** A kolera veszedelmének közeledtét jelzi, hogy ma ismét nagy tömegben érkeztek meg a városházára azok a vékony zöld fűzetek, amelyekben a belügy miniszteri gondoskodás kitanit bennün-ket, miképen kell védekezni a kolera ellen. A zöld fűzetek hasznos utasításainál többet érne, hogy ha a nyílt kanálisokat, élelmiszeri mésszel fertőtlenítenék többször. A belügymi niszter különben szabályzatot bocsátott ki a kolera elleni védekezésről. Az új rendelet részletes utasítást tartalmaz, miként kell eljárni a koleras megbetegedésekkel szemben. A mi-niszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértő-leg elrendelte a koleraügyen vidékekről ér-kező vonatok megvizsgálását, továbbá a Dunán és Tiszán állandó vizsgáló állomásokat állított fel, ahol a hajókat megvizsgálják. Ilyen viz-gálóállomások lesznek Bácskában a Dunán Ujvidéken s mellékállomás Baján és Apatin-ban a Tiszán Titelen. A törvényhatóságok első tisztviselőinek szigorú kötelessége a ko-lerarendelet pontos végrehajtása.

— **Elűnt fiatal asszony.** Pucs Istvánné Dugalics Katica 28 éves munkás asszony, szerdán délelőtt egy levelet hagyott hátra fér-jének, amelyben örökre elbucszik tőle és két kis gyermekétől. Kedd óta végleg elűnt, és még mindig nem akadtak rá a szerencsétlen asszonyra, aki valószínűleg öngyilkos lett va-lamiképen. Tették ok — mint busszlekkü levelében értesítette férjét — az a rosszlekkü letyka volt, amely alaptalanul már hosszab-bidő óta feszülttette tette a férj és feleség kö-zötti viszony. A rendőrség keresi az elkesere-dett asszonyt.

— **A kivágott Giocondák.** A párisi Le-uvreből ellopott Gioconda ugy látszik egész képet lopó nemzedéket nevelt egy pár nap alatt, mert Lionardó remeke után sorban el-tűnedeznek a leghiresebb másolatok is. Baján is megszálalt valakit a Monna Lisaért való lel-kesedés, és a napokban kivágta a Keszinő és Polgári Olvasó Egylet összes képes folyoirata-iból a Gioconda r-reprodukción. Egyelőre nem tudjuk, hogy az illető tényleg megbűvölten az eredeti képből, amit már láthatott esetleg va-lamikor, vágta ki ezeket a másolatokat, ame-lyek ugyan a legnagyobbbrészt hitványak, hogy legalább így meglegyenek neki, vagy pedig valaki tréfából azt a látszatot szeretné tulságos fantáziával felkelteni, mintha a párisi lopás és a bajai olfázás között kapcsolat állana fön-n. Megjegyezzük, hogy az ügy — a mostani ké-pet lopó lázban — tréfának elég jó, de a szubabonnenseknek kevésbé tetszetős és ke-lemes.

— **Tánovigalom.** A »Munkás Otthon« ma este műkedvelő előadással összekötött táncestélyt rendez saját helyiségeiben a saját pénz-tára javára, amely alkalommal a »Sárkány család« című bohózatot adják elő.

— **Jóváhagyott személyi pótlék.** Dr. Molnár Mihály főkapitánynak a városi közgyűlés által megszavazott hatszáz koronás személyi pótlékát, amelyet annak idején megfellebbezték, a belügyminiszter a tanács határozmányát fogadva el, tegnapi délután érkezett leiratával jóváhagyta.

— **Mozgó-színház.** Folyton szebb és szebb meg érdekesebb képeket vetít a László Uránia színházában a gép a vászonra, természetesen tehát, hogy a mozi napról napra zsufolt nézőtér előtt játszik, hisz igazán senkisek sajnálhatja azt a minimalisra redukált beléptdíjat, amelyért esténként feltáru előtűnt színes egymásutánban ez a mi kicsiny és csodaszép világunk küzdelmeivel, csalódásaival és boldogságaival. Egy-egy mozikép egy-egy darab élet, néhol eltorzítva, néha fantasztikálva, de élvezetesen mindig. Ajánljuk Lászlónak, hogy állítson össze egyszer-kétszer szigorúan iskola műsort, amelyet délutánonként az elemi iskolások és a többi kis tanulók előtt mutathatna be. A tanulságos képek föltétlen jól ható eszközök a gyermekek fogékony lelkére.

Fog-Krém

**KALODONT**  
Szájviz

Felelős szerkesztő:  
SZIRMAI VIDOR dr.

**NESTLÉ**  
gyermekliszjtje

vizzel felfőzve  
csecsemők, gyermekek, valamint  
gyomorbetegesek

**régbevált tápláléka**

50 év óta kipróbálva  
és orvosilag ajánlva.

**Tiszta alpesi tej**

tartalmaz  
1 doboz 1 kor. 80 fill.  
minden gyógyszerárban és  
drogeriában kapható.  
Prospektus ugyanott.

1242

Csinos kivételű

**n é v j e g y e k**  
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

6985/1911. tkvi szám.

## Árverési hirdmény.

A bajai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Dr. Rimler János bajai ügyvéd által képviselt Agatius István bajai lakos javára Budinác Károly bajai lakos ellen 65 korona tőke, ennek 1911. évi május hó 4 napjától járó 5% kamatai 42 korona eddigi 16 korona 20 fillér

eztall megállapított és a még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett az 1881. évi LX t. c. 21. § a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő, a bajai 833. számú betétben A. I. 1—2 sor. 1223. 1224. hrsz. a. 159. ö. i. számú szállásvárosi beltelkes háznak Budinác Károlyt illető felerészére 823 korona kikialtási árban ezennel elrendeli és annak Baján a telekkönyvi árverés helyiségében 1911. évi szeptember hó 29. napjának délután 3 óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikialtási ár 1/2-ánál alacsonyabb áron eladni nem fognak. Árverezők a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben és pedig az 1-ső részletet 15, a 2-ikat 30 nap, a 3-ikat 45 nap alatt, mindig az árverés napjától járó 5% kamataival együtt, a bajai kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárnál, az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. Baja, 1911. évi július hó 11 napján.

1335

Temmer, kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: Nozdrovicky tkvezető.



831/1911. kórh. szám.

## Hirdetmény.

Baja város közkórházának parkjában, valamint a kórház által bérlet Patak-utcai kertben (vált képezde kert) összegyűjtött két nagyobb baglya széna f. évi szeptember hó 18 napján d. e. 11 órakor a városi közkórházban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett el fog adatni. Baja, 1911. évi szeptember hó 7-én.

**Dr. Róna**  
igazgató.

17213/1011. kig. szám.

## Árverési hirdmény.

A város közbéghidján összegyűlemlő trágya és egyéb szerves hulladékok értékesítése céljából alulirott hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 15-én d. e. 11 órakor nyilvános árverés fog tartatni alulirotnál betekinthető feltételek mellett.

Baja, 1911. szeptember 9.

**Weisz Nándor**  
tanácsnok.

20513/1911. kig. szám.

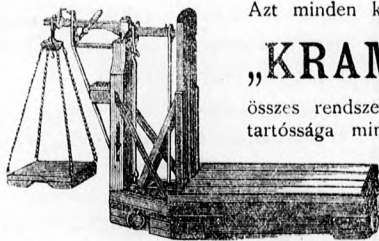
## Árverési hirdmény.

A volt tanítóképző-intézeti kertnek folyó évi november hó 1-től kezdve egy évi időtartamra bérbeadás végett a városi gazdasági hivatalban folyó évi szeptember hó 15-én d. e. 10 órakor árverés fog tartatni alulirotnál betekinthető feltételek mellett.

Bánatpénz fejében a kikialtási 350 korona évi bérösszeg után 35 korona tendő le az árverés megkezdése előtt.

Baja, 1911. szeptember 9.

**Weisz Nándor**  
tanácsnok.



Azt minden kereskedő tudja, hogy a

„**KRAMMER**“-féle

összes rendszerű mérlegek pontossága, tartóssága minden versenyt felül mul.

**Szolgocsobb bevásárlási forrás!** Mérleg javítások rendkívül alacsony árakon! ! !

Nagy mintaraktár a legujabb rendszerű és a m. kir. mértékügyi intézet által jóváhagyott saját mintáim szerint készített mérlegekből.

Minden általam javított mérlegért 2 évi garanciát válllok. Öreg mérlegeket a legmagassabb árban becserelek.

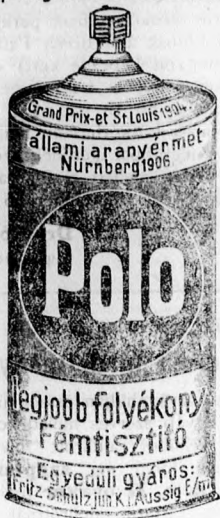
Tisztelettel

**KRAMMER JÁNOS**  
egyensúly, tízedes és százados hidmérleg gyártó BAJA. 1334

Tartózkodjunk a lakatos konkurenciatól, aki a mérleg szerkezetét tönkreteszti.

Tartózkodjunk a lakatos konkurenciatól, aki a mérleg szerkezetét tönkreteszti.

**Kérjen Polo**  
Badogpalackok csak a törv. védett-  
csepp-megtakarítási-berendezéssel



Mindenütt Kapható

Kérjen ingyenpróbát

1243/IV.

Egy ügyes fiu  
**tanulónak**  
felvétetik  
**Stráhl István**  
fűszerkereskedésében, Alkotmány utca.

Egy jóforgalmu, nagy vevőkörrel  
bíró, 12 év óta fenálló, jól berendezett  
**kalapdivatüzlet eladó.**

Cím a kiadóhivatalban. : : : 1327

Mészáros Lázár-utca 40. sz.

**HÁZ**  
szabad kézből eladó. Értekezni ugyanott  
a tulajdonosnál.

**MAGYAR MÉRLEG-ÉSGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST**

IRODA  
ERZSÉBET UJNYÓK UJ 11  
GYÁR  
GYÖNGYÖS UJ 41-42

**ELSŐRENDŰ GAZDASÁGI Kereskedelmi és Vasúti MÉRLEGEK**  
KÉPVISELŐK KERESKEDELME

1283

**KOLLÁR A. BAJA**

Alapítottott  
1846-ban.

**Könyvnyomdám**

modern berendezéssel állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, gyászjelentéseket, árjegyzékeket és falragaszokat. Bármilyen könyvnyomdai munkák felvételnek.

**Könyv-, zenemű-, papír- és rajzszerkereskedésében**

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-, díszművek-, ifjúsági iratok-, imakönyvek-, tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből. Irodai levél- és rajzpapírok, író- és rajzszerkek, vonalzott üzleti könyvek. Bármely bel- és külföldi hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtnak.

**A „Bajai Hírlap”**  
kiadóhivatala.

Alapítottott  
1846-ban.

**Könyvkötészetem**

folyóiratok, művek, mindennemű könyvek egyszerű, díszes és csinos bekötésére, továbbá képkeretek, (passpartous), íróaljazatok, kesztyűdobozok és arcképtartók jutányos áron való elkészítésére van berendezve.

**Báró Eötvös József-utca 5. szám.**